

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 30.11.1998
COM(1998) 693 def.
98/0331 (CNS)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

tot wijziging, wat van het normale tarief betreft,
van Richtlijn 77/388/EEG
betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting
over de toegevoegde waarde

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. Dit voorstel heeft ten doel de Raad in staat te stellen een besluit te nemen over de minimumhoogte van het normale tarief, zoals voorgeschreven bij de communautaire wetgeving op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde (BTW)¹. Dit besluit is nodig om de werking van de interne markt in fiscaal opzicht te consolideren, zowel in het kader van de thans geldende overgangsbepalingen als in het vooruitzicht van de definitieve regeling voor het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde.
2. In het kader van haar werkprogramma voor de invoering van een nieuw gemeenschappelijk BTW-stelsel voor de interne markt² en in haar verslag over de tarieven³ heeft de Commissie gewezen op het belang van een onderlinge aanpassing van de BTW-tarieven binnen een geharmoniseerde structuur, hetgeen hoe dan ook noodzakelijk is, om de invoering van een gemeenschappelijk BTW-stelsel mogelijk te maken. De vereiste mate van harmonisatie moet thans zowel als in de toekomst worden beoordeeld in het licht van wat noodzakelijk wordt geacht om concurrentievervalsingen te voorkomen die schadelijk zijn voor de Gemeenschap in haar geheel. Er zij hier aan herinnerd dat één van de hoofdkenmerken van de BTW haar principiële neutraliteit ten aanzien van de concurrentievoorwaarden is; de handhaving van de mogelijkheid voor de lidstaten om te uiteenlopende tarieven toe te passen, vormt derhalve een gevaar voor deze neutraliteit, kan van invloed zijn op de plaats van vestiging van ondernemingen en is dus strijdig met de beginselen van de interne markt.
3. Daarom heeft dit voorstel ten doel de in het kader van de huidige BTW-regeling noodzakelijke harmonisatie van de tarieven voor te bereiden en tegelijkertijd ook de volgende etappes op de weg naar een geleidelijke onderlinge aanpassing van de tarieven voor te bereiden om de totstandbrenging van het gemeenschappelijke BTW-stelsel mogelijk te maken. Het voorstel heeft uitsluitend betrekking op de hoogte van het normale tarief.
4. Momenteel voorzien de in de communautaire BTW-wetgeving opgenomen overgangsbepalingen in een harmonisatie van het aantal en de hoogte van de BTW-tarieven. Dat is de mate van harmonisatie die de lidstaten reeds noodzakelijk hadden geacht voor de werking van de overgangsregeling. In het kader van deze overgangsbepalingen moeten de lidstaten het normale BTW-tarief vaststellen op ten minste 15%.
5. In artikel 12, lid 3, onder a), van de Zesde BTW-Richtlijn wordt bepaald dat de Raad op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité met eenparigheid van stemmen besluit over het niveau van het normale tarief na 31 december 1998.

¹ Zesde Richtlijn van de Raad 77/388/EEG van 17 mei 1977, zoals laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/80/EG van de Raad van 12 oktober 1998.

² COM (96) 328 def. van 22 juli 1996.

³ Verslag van de Commissie aan de Raad overeenkomstig artikel 12, lid 4, van de Zesde BTW-Richtlijn van de Raad, COM (97) 559 def. van 13 november 1997.

6. Dit voorstel is een logisch vervolg op het voorstel van de Commissie van 1995⁴ over hetzelfde onderwerp. De situatie is sindsdien niet fundamenteel veranderd. In 1996 had de Raad ingestemd met het door de Commissie gestelde doel een verdere vergroting van het verschil tussen de door de lidstaten toegepaste normale tarieven te voorkomen. Hij heeft echter slechts een minimumtarief van 15% juridisch vastgesteld, maar bij dit besluit wel een verklaring gevoegd waarin hij zich politiek ertoe verbond om gedurende de periode waarin de tekst zou worden toegepast, het verschil tussen het laagste normale tarief en het hoogste normale tarief in de Gemeenschap niet groter te laten worden dan tien punten boven het laagste normale tarief.
7. In de praktijk varieert de hoogte van het normale tarief tussen 15% en 25%. Het tarief van 15% wordt toegepast in één lidstaat (L) en het tarief van 25% in twee lidstaten (DK en S).
8. In haar verslag aan de Raad en het Parlement betreffende de werkingssfeer van de verlaagde BTW-tarieven³ concludeerde de Commissie dat de huidige structuur van de BTW-tarieven in de communautaire ruimte in het algemeen geen belemmering voor de werking van de BTW-overgangsregeling vormt. Het is echter duidelijk dat verschillen in BTW-tarieven de keuzen van de consumenten soms beïnvloeden, hetgeen tot verstoringen leidt. Door hun geografische ligging lijken vooral landen als Oostenrijk en België last te hebben van dit verschijnsel. De winkeliers doen steeds meer hun best om kopers van over de grens aan te trekken. Behalve voor bepaalde geografische gebieden of voor specifieke goederen treedt er echter geen concurrentievervalsing op communautaire schaal op die macro-economisch van betekenis is en worden evenmin de handelsstromen verlegd ten gevolge van grote verschillen in BTW-tarieven tussen de lidstaten. Deze conclusies wijzen erop dat de steeds grotere verschillen tussen de normale tarieven van de lidstaten in principe altijd kunnen leiden tot structurele onevenwichtigheden en concurrentievervalsingen in bepaalde bedrijfssectoren. Bovendien kunnen door de invoering van de ene munt de bestaande problemen worden verergerd. De in de verschillende lidstaten toegepaste prijzen zullen doorzichtiger zijn en een vergelijking van de toegepaste BTW-tarieven beter mogelijk maken. Onder die omstandigheden zal er meer dan ooit behoefte bestaan aan een harmonisatie van de tarieven in de interne markt.
9. Een voorstel betreffende de hoogte van zowel het normale tarief als de verlaagde tarieven zal derhalve noodzakelijk zijn. Om technische redenen kan een dergelijk voorstel echter niet eerder dan in 1999 worden ingediend.
10. Gezien de conclusies van het bovenbedoelde verslag van de Commissie en de ervaring die in de Gemeenschap werd opgedaan, is het van belang ervoor te zorgen dat het reeds bereikte harmonisatiepeil intussen tenminste behouden blijft om te kunnen garanderen dat de overgangsbepalingen onder de meest bevredigende omstandigheden van toepassing blijven.

4 COM(95) 731 def. van 20 december 1995.

11. Ook al schijnt het verschil tussen de momenteel geldende normale tarieven een over het algemeen bevredigende werking van de interne markt niet in de weg te staan in het kader van de huidige belastingregeling, toch zal een begrenzing van de huidige tarieven een dergelijke werking nog beter garanderen doordat aldus ernstige verstoringen zullen kunnen worden voorkomen. Uit deze opmerkingen vloeit logischerwijs de conclusie voort dat het risico van een groter verschil tussen de door de lidstaten toegepaste normale tarieven moet worden vermeden door de instelling van een bandbreedte waarbij de minimum- en de maximumhoogte van het normale tarief worden vastgesteld.
12. De Commissie is derhalve tot de conclusie gekomen dat opnieuw een bandbreedte voor de tarieven moet worden voorgesteld, het enige instrument dat het politieke akkoord van de Raad van 1996 weerspiegelt. De benedengrens van de bandbreedte voor het normale tarief wordt aldus vastgesteld op 15% en de bovengrens op 25%.

Toelichting op de artikelen

Artikel 1

In de eerste alinea wordt voorgesteld het normale tarief van de belasting over de toegevoegde waarde in de verschillende lidstaten vast te stellen op een niveau tussen 15% en 25% met ingang van 1 januari 1999. Voorts wordt voorgesteld het huidige verschil tussen de normale tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde in de verschillende lidstaten niet groter te laten worden.

Uit de tweede alinea kan worden afgeleid dat de minimumhoogte en de maximumhoogte die voor het normale tarief worden voorgesteld, niet als definitief moeten worden beschouwd. Zij zullen op voorstel van de Commissie worden herzien in de periode tot 31 december 1999.

De derde alinea betreffende één of twee verlaagde tarieven brengt geen verandering in Richtlijn 77/388/EEG.

Artikelen 2 tot en met 4

De bepalingen van deze artikelen regelen de inwerkingtreding van de richtlijn.

Voorstel voor een
RICHTLIJN VAN DE RAAD
tot wijziging, wat van het normale tarief betreft,
van Richtlijn 77/388/EEG
betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting
over de toegevoegde waarde

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 99,

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Gezien het advies van het Europees Parlement²,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité³,

Overwegende dat in artikel 12, lid 3, punt a), van Richtlijn 77/388/EEG⁴ van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde ; uniforme grondslag, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/80/EG⁵, wordt bepaald dat de Raad beslist over de hoogte van het normale tarief dat na 31 december 1998 zal gelden; dat het normale tarief van de belasting over de toegevoegde waarde door elke lidstaat wordt vastgesteld op een percentage van de maatstaf van heffing, dat voor leveringen van goederen en voor diensten gelijk is; dat vanaf 1 januari 1993 tot en met 31 december 1998 dit percentage niet lager mag zijn dan 15%;

Overwegende dat de ervaring heeft uitgewezen dat bij het huidige belastingstelsel de normale BTW-tarieven die momenteel in de verschillende lidstaten van toepassing zijn, in combinatie met de aan dit belastingstelsel inherente vrijwaringsmaatregelen, ervoor hebben gezorgd dat de overgangsregeling voor de BTW over het algemeen bevredigend heeft gefunctioneerd; dat een vergroting van de verschillen tussen de normale BTW-tarieven in de verschillende lidstaten evenwel zou kunnen leiden tot een structurele onevenwichtigheid in diverse bedrijfssectoren; dat de bestaande bandbreedte tussen de normale BTW-tarieven in de verschillende lidstaten de lidstaten een ruime marge laat om de hoogte van het normale tarief

1

2

3

4 PB L 145 van 13 juni 1977, blz. 1.

5 PB L 281 van 17 oktober 1998, blz. 31.

vast te stellen; dat derhalve een verdere aanpassing van de bandbreedte tussen de mogelijke normale BTW-tarieven thans niet wenselijk lijkt;

Overwegende dat in het verslag van de Commissie over de tarieven echter werd aangetoond dat er concurrentievervalsingen bestaan, die kunnen worden verergerd door de invoering van de ene munt; dat derhalve de geldigheidsduur van het normale BTW-tarief dient te worden beperkt tot een jaar om de Raad in staat te stellen later de hoogte van zowel het normale tarief als de verlaagde tarieven vast te stellen.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 12, lid 3, punt a), van Richtlijn 77/388/EEG wordt als volgt gelezen:

“a) Het normale tarief van de belasting over de toegevoegde waarde wordt door elke lidstaat vastgesteld op een percentage van de maatstaf van heffing, dat voor leveringen van goederen en voor diensten gelijk is. Vanaf 1 januari 1999 tot en met 31 december 1999 mag dit percentage niet lager dan 15% en niet hoger dan 25% zijn.

Op grond van een voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement besluit de Raad met eenparigheid van stemmen over de hoogte van de normale tarieven na 31 december 1999.

De lidstaten kunnen bovendien een of twee verlaagde tarieven toepassen. Deze tarieven worden vastgesteld op een percentage van de maatstaf van heffing dat niet lager mag zijn dan 5% en zijn uitsluitend van toepassing op de in bijlage H genoemde categorieën goederen en diensten.”.

Artikel 2

1. De lidstaten nemen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen om ten laatste op 1 januari 1999 aan huidige richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

De huidige richtlijn treedt in werking op de zevende dag volgend op haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad,
De Voorzitter*

ISSN 0254-1513

COM(98) 693 def.

DOCUMENTEN

NL

09 01 02 10

Catalogusnummer : CB-CO-98-704-NL-C

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg